

Kattoremontti

Mäntymetsän läpi kulki hiekkainen tie, roudan jonkin verran runtelemana, mutta edelleen ajokelpoisena. Se sukelsi metsään maantieltä, väisteli muutaman kilometrin verran lohkaraita ja järviä, ylitti ojan ikääntynyttä puusiltaa pitkin ja saapui matkasta jonkin verran väsyneenä rantaan, jossa punaseinäinen mökki katseli järvimaisemaa. Tänäpäin taivasta varjosti pilvipeite. Oli miellyttävän lämmin elokuinen iltapäivä ja vihreät puut vastarannalla heijastuivat harmaasta vedestä. Hieman eksyneen näköinen nuori koskelo uiskenteli pitkin järven pintaa.

Hiekkatietä pitkin huristi jo parhaat päivänsä nähnyt farmariperäinen Volvo. Sitä ohjaava mies väisteli tottuneesti routakuopat ja mökkien keskellä törröttävän kiven, ohjasi auton liiterin viereen, sammutti moottorin ja nousi autosta. Mies oli neljissäkymmenissä ja tunsu auton tavoin ohittaneensa parhaat päivänsä. Kulunut viikko toimistolla painoi raskaasti. Monikaan työpaikka ei ollut yrityksessä turvassa - ei myöskään miehen oma, ja päivät olivat olleet täynnä vaikeita keskusteluja. Eikä tulevasta viikosta tulisi ainakaan parempi. Viikko oli kuitenkin ohi ja mies oli hyödyntänyt harvinaisen tilaisuuden lähteä mökille yksin. Varsinainen syy reissulle oli katon korjaus, nurmikon leikkuu ja polttopuiden pilkkominen, mutta hiljaisuus oli enemmän kuin tervetullutta.

Mies käveli autolta kohti mökkiä kaivellen taskustaan avainnippua. Nälkiintynyt sääskiparvi näki tilaisuutensa tulleen ja laskeutui mustana pilvenä miehen kimppuun. Kädellään itikoita hätistellen hän avasi mökin oven ja astui sisään. Tuttu puun tuoksu tuntui heti miehen astuessa kynnyksen yli. Hän kiersi pienen tuvan ympäri availlen sälekaihtimia, riisui kenkensä ja farkkutakkinsa ja vaihtoi ne vanhaan tuulitakkiin ja muovisiin sandaaleihin. Sitten hän otti tiskialtaan päältä muovisen ämpärin ja lähti rantaan.

Laiturilla mies upotti sangon veteen. Vesi tuntui miellyttävän viileältä rystysiä vasten ja molskahti tyydyttävästi täyttäessään ämpärin. Koskelo ampaisi laiturin vierestä

kohti kaislikkoa yrittäen kovasti näyttää siltä, että tiesi minne oli menossa, eikä ollut joutunut emostaan eroon liian aikaisin. Mies tempaisi itsensä suoraksi yhdellä liikkeellä ja katui sitä välittömästi. Viikot palaverieissa ja näyttöpäätteen ääressä olivat ottaneet veronsa, eivätkä selän lihakset olleet valmiita tällaiseen riuhtomiseen.

Hän käveli takaisin mökkiä kohti hieman ontuen ja hiljaisesti sadatellen ja silmäili samalla mökin sammaloitunutta kattoa. Korjauksen tarpeessa se tosiaan oli. Miehen oma isä oli naputellut huovat paikoilleen toistakymmentä vuotta sitten, ja sen jälkeen sade, tuuli ja lumi olivat tehneet työtään. Katto ei vielä vuotanut, mutta ei siitä kaukana oltu. Uudet huovat, naulat ja jopa uusi vasara kyllä odottivat liiterissä, mutta edessä olisi monta kiikkerää nousua katolle tikkaita pitkin. Mies hieroi selkäänsä, eikä odottanut urakkaa innolla.

Isän aikana mökin huolto oli tuntunut tapahtuvan vaivatta, lähes itsestään. Puita oli ollut pilkottuna, rännit oli puhdistettu ja usein jääkaapista löytyi savustettua kalaakin. Isä ja äiti olivat aina olleet iloisia, kun mies tuli perheensä kanssa mökille, eikä hän ollut huomannut, miten paljon työtä he tekivät mökin eteen. Toki riitaakin oli ollut - eivät nuo mökkireissut aina olleet olleet erityisen mukavia - mutta koskaan isä ei ollut valittanut. Ei mieskään ääneen valittanut, vaikka arveli, että hänen isänsäkin oli aikanaan itseksensä sadatellut tuhannet kerrat korjauksia tehdessään.

Mies vei vesiämpärin mökkiin ja haki autosta urheilukassin ja kylmälaukun, jossa oli pari pakettia makkaraa, purkki maitoa, ruislimppu ja jokunen olutpullo. Kylmälaukun sisällön hän purki pieneen jääkaappiin - yksi isän viimeisistä ostoksista mökille - ja loput tavarat sängyn viereen. Saunamökin avain roikkui pienessä naulassa ovenpielessä. Mies otti sen ja käveli pihan poikki vanhaan hirsirakennukseen, avasi oven ja astui sisälle. Hän avasi kiukaan luukun, tyhjensi tuhkat ämpäriin ja levitteli ne mökin taakse. Sitten hän otti lauteilta kaksi ämpäriä ja palasi laiturille. Tällä kertaa hän kumartui varovaisemmin.

Vettä ei tarvittu kovin paljoa - kiukaan vesisäiliö täyttyi kahdella reissulla ja pesuvedeksi riitti pari ämpäriä lisää, mutta mies hengitti jo raskaasti päästyään saunalle kolmannen kerran. Vielä hetki sitten tällainen ponnistus ei olisi tuntunut

miltään, mutta viime vuosina veden kannosta oli huolehtinut hänen teini-ikäinen poikansa. Poika kyllä huokaili dramaattisesti tehtävän saatuaan, mutta juoksi sitten ämpärit kädessä rantaan ja takaisin vaivattomalla nuoren miehen kestävyydellä. Poika oli venähtänyt parissa vuodessa isänsä ohi pituudessa ja muistutti ruumiinrakenteeltaan kukkakeppiä, mutta voimaa noissa ohuissa käsivarsissa oli jo melkoinen määrä. Mies tunsu jonkinlaista ylpeyden ja ärsyyntymisen sekoitusta tajutessaan, ettei ehkä enää pärjäisi kädenväännössä tuolle hintelälle kaverille, jota vielä hetki sitten oli kantanut olkapäillään.

Mies repi irti tuohta kuivista edellisvuoden koivupuista. Hän asetteli tottuneesti halot tulipesään, sytytti tulitikulla tuohikiehkuran ja asetti sen alimmaiseksi. Kuiva puu leimahti nopeasti ja mies katseli tyytyväisenä, kun savu alkoi nousta savupiipusta. Sitten hänen silmänsä osuivat taas mökin kattoon ja hän huokaisi. Mies käveli mökkiin, avasi jääkaapin ja alkoi valmistella saunamakkaraa. Tehtyään viillot makkaroihin hän kääri ne folion sisään tiukaksi paketiksi. Paketin hän vei kiukaalle ja istahti tuoliin saunan eteen.

Koskelo syöksähteli edestakaisin kaislikossa ja teki epävarmoja sukelluksia. Sää oli vaihtunut pilvisestä tihkuttavaksi sateeksi joka eteni hiljakseen pitkin järveä, mutta etelässä alkoi jo näkyä hieman sinistä taivasta. Illasta saattaisi tulla kaunis, mutta toistaiseksi harmaus piti edelleen maisemaa otteessaan. Mies katseli järvelle ja ajatteli huoltoa vaativaa kattoa, pihaa ja seiniä. Lenkkeilyllekin pitäisi löytää aikaa, perheenisän velvollisuuksista ja toimiston töistä puhumattakaan. Vastuut tuntuivat painavan päälle joka suunnasta.

Makkarat tirsivät ja levittivät herkullista tuoksua ympärilleen. Mies nappasi ne kiukaalta, hieman sormiaan polttaen mutta tottunein elkein. Hän avasi foliopaketin, otti makkaran talouspaperin sisään, levitti sen päälle sinappia ja puraisi. Makkara rapsahti makeasti. Maku toi mieleen lukemattomat illat nuotiolla - ensin isän kanssa, sitten nuorena kaveriporukassa ja myöhemmin oman perheen kanssa. Koska mies oli viimeksi istunut poikansa kanssa nuotiolla tai saunassa? Siitä oli aikaa - teinipoika viihtyi mieluummin kavereiden kanssa tai tietokoneella pelaten ja piti isäänsä nolona. Niin oli mieskin isäänsä pitänyt ollessaan itse nuori. Silloin ei ollut huolestuttanut

epävarma talous tai mökin remontti, vaikka huolia hänenkin vanhemmillaan oli epäilemättä ollut.

Mies riisui vaatteensa kasaan terassin tuolille ja astui saunaan. Hän kaatoi päälleen viileää vettä ja istui lauteille. Löylyt iskivät kipakasti vasten selkää ja hikipisarat pirskahtelivat esiin ihosta. Lihakset selässä alkoivat rentoutua, paine silmien takana alkoi pikkuhiljaa helpottaa. Päästyään kunnon hikeen hän nousi ylös ja käveli laiturille.

Sinitaivas oli alkanut edetä taivaan halki ja järven vesi alkoi liukua harmaasta vihreän kautta siniseen. Koskelo oli lähtenyt etsimään onneaan muualta, kenties päätettyään, että sen oli löydettävä itse oma tiensä.

Mies muisteli isäänsä. Tämä oli tehnyt pitkiä työpäiviä tehtaassa ja lisäksi painanut selkä köyryssä monia iltoja rakentaen tätä mökkiä. Kovasti oli työskennellyt myös isoisä, jonka maatilalta isä oli lähtenyt kaupunkiin etsimään omaa uraansa. Kumpikaan ei koskaan ollut vaikuttanut tyytymättömältä. Muistellessaan noita miehiä mies muisti ensisijaisesti ylpeät katseet näiden silmissä, kun he katselivat poikiaan. Ja saman ylpeyden hän tunsi itsessään ajatellessaan omaa poikaansa, haaveiluun taipuvaista teiniä, jonka ei tarvinnut huolehtia tulevaisuudesta, koska hänen vanhempansa huolehtivat hänestä, ja jolla oli lukupäätä niin paljon, että hänestä saattaisi tulla vaikka mitä.

Mies hyppäsi järveen pää edellä, sukelsi viileään veteen ja ui veden alla useita vetoja ennen kuin nousi pinnalle. Aurinko kimalsi vedessä, lämmitti kasvoja ja osui rannalla mökin punaisiin seiniin. Siinä se seiso, aikaa nähneenä mutta ylpeänä, monesta kohtaa korjattuna, mutta aikomuksenaan kestää sukupolvelta toiselle. Ja uuden katon tarpeessa.

Mies nousi laiturille vettä valuen, veti syvään henkeä ja huomasi ensimmäistä kertaa, että oli koko viikon kulkenut selkä köyryssä. Hän suoristi itsensä ja huomasi olevansa pidempi ja vahvempi kuin muisti. Keski-ikäinen epäilemättä, mutta ei vielä vanha. Mies, joka kantoi vastuuta perheestään ja mökistään - omalla vuorollaan. Muutaman vuoden päästä tässä olisi hänen poikansa, luultavasti samanlaisia huolia

kantaen. Remonttivastuu siirtyisi hänelle ja silloin hän saisi itseksensä kirotta työn määrää.

No, katto ei kyllä ainakaan romahtaisi ennen sitä. Ei, jos se oli miehestä kiinni.

Hän käveli takaisin saunaan. Löylyt tulivat tarpeeseen ja hän aikoi nauttia vapaailtaansa. Mutta saunaoluet saivat jäädä yhteen. Huomenna nimittäin oli edessä töitä.